

Motion till riksdagen

1988/89:Jo44

av Martin Olsson och Görel Thurdin (båda c)
med anledning av prop. 1988/89:140 om reglering
av priserna på jordbruksprodukter, m.m.

I denna motion tar vi endast upp krav på vissa ändringar av områdesindelningen för prisstödet till jordbruket i norra Sverige vad gäller Västernorrlands län.

Vad gäller våra synpunkter på övriga förslag, redovisningar och ställningstaganden som görs i propositionen vill vi hänvisa till dels motion av centerns jordbrukskommitté av Karl Erik Olsson m fl, dels motion av Börje Hörnlund jämte sex andra centerpartister representerande var sitt Norrlandslän och Kopparbergs och Värmlands län. I den förstnämnda motionen redovisas centerns syn på propositionen i dess helhet. I den senare motionen behandlas speciellt problemen för jordbruket i norra Sverige. I båda motionerna föreslås i förhållande till regeringens förslag 101 milj. kr. högre prisstöd till jordbruket i norra Sverige och 55 milj. kr. högre anslag för det särskilda åtgärdsprogrammet för detta jordbruk.

Västernorrlands län är som bekant det län som drabbats hårdast av befolkningsminskning under 1980-talet och det enda län där minskningen fortsatte även under 1988. I ett flertal motioner under årets allmänna motionstid — liksom under tidigare år — har vi framfört krav på olika åtgärder för att även Västernorrland skall få en positiv utveckling.

Jordbruket betyder mycket inom Västernorrland och är en förutsättning för boende och upprätthållande av samhällsservice i stora delar av länet. En jordbruksproduktion i Västernorrland av minst den omfattning som avsågs i 1985 års livsmedelspolitiska beslut är därför av största betydelse för upprätthållande av sysselsättning och verksamhet såväl på landsbygden som inom livsmedelsindustrin.

Tyvärre har jordbruksproduktionen i länet minskat under senare år. Från 1984 till 1987 minskade mjölkproduktionen med åtta procent och minskningen fortsatte under 1988. En allmän minskning av djurhållningen pågår fortfarande. Sedan 1981 har antalet kor minskat med 21 procent, antalet får med 12 procent samt antalet suggor och slaktsvin med 21 respektive 13 procent. Från 1987 till 1988 redovisades också en minskning av åkerarealen.

Mot bakgrund av den fortgående minskningen av jordbruksproduktionen i länet är det angeläget att prisstödet, som skall vara en kompensation för merkostnader jämfört med jordbruket i mellersta Sverige, höjs. Det är därför för Västernorrlands län synnerligen viktigt att de förslag till ökat stöd som föreslås i de nämnda motionerna bifalles av riksdagen.

Norra Sverige är vad gäller prisstödet indelat i stödområdena 1 till 4. För

mjölken är område 2 uppdelat i 2 a och 2 b. Prisstödet per kg mjölk i respektive område är för närvarande 96 öre i område 1, 76 öre i 2 a, 59 öre i 2 b, 41 öre i 3 och 20 öre i område 5.

Mot gränsdragningen mellan område 2 a och 2 b och mellan område 1 och 2 a i Västernorrland har framförts kritik och förslag till ändringar. I propositionen anmäler dock jordbruksministern (sid 59) att han inte är beredd att föreslå några förändringar i prisstödets områdesindelning.

Vi finner — liksom LRF, lantbruksnämnden och länsstyrelsen — att starka skäl talar för vissa förändringar av områdesindelningen i Västernorrland för att systemet skall bli rättvisare och i högre grad ta hänsyn till jordbrukets förutsättningar i respektive församling.

Följande församlingar i Västernorrland bör därför flyttas från prisstöd-område 2 b till 2 a:

Av Ånge kommun: Borgsjö. Denna församling gränsar till Haverö som tillhör område 1, vilket innebär att område 1 och 2 b möts med följd att skillnaden i prisstöd är mycket stor mellan närbelägna fastigheter på var sin sida om församlingsgränsen. Även med hänsyn till jordbrukets förutsättningar i Borgsjö jämfört med angränsande områden samt av regionalpolitiska skäl bör en överföring av Borgsjö församling till område 2 a göras.

Av Sundsvalls kommun: Liden och Holm. Liden har utomordentligt besvärliga brukningsförhållanden, eftersom Indalsälvens dalgång där är trång med mycket små och starkt kuperade åkerskiften. Holm är en utpräglad skogsbygd.

Av Härnösands kommun: Viksjö, som är en utpräglad skogsbygd.

Av Sollefteå kommun: Graninge, Helgum och Resele. Dessa tre är utpräglade glesbygd-församlingar med i huvudsak små brukningsenheter.

Av Örnsköldsviks kommun: Gideå och Grundsunda. Den förstnämnda församlingen är en skogsbygd med i huvudsak små brukningsenheter och tillhör samma skördeskadeområde som grannförsamlingen Björna som tillhör prisstödområde 2 a. I Gideå redovisas en stor minskning av koantalet sedan 1984. Grundsunda är en utpräglad kustförsamling med — liksom Gideå — i huvudsak små brukningsenheter.

Vi vill även föreslå överföring av två församlingar från område 2 a till område 1, nämligen:

Av Sollefteå kommun: Ådalsliden och Edsele eftersom dessa är två utpräglade glesbygd-församlingar med få och små brukningsenheter.

Som nämnts är skillnaden i prisstöd mellan de olika områdena ganska stor, varför områdestillhörigheten betyder mycket för mjölkproducenterna.

Vi anser att de av oss föreslagna justeringarna av prisområdesindelningen i Västernorrland skulle vara en värdefull stimulans och ekonomisk förbättring för berörda jordbrukare och ett led i ökad rättvisa mellan mjölkproducenterna i olika delar av mellersta Norrland. I de berörda församlingarna är det också speciellt viktigt ur regionalpolitisk synpunkt att nedgången i jordbruksproduktionen stoppas och följs av en positiv utveckling för jordbruksnäringen.

Hemställan

Mot. 1988/89
Jo44

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen beslutar att vad gäller prisstödet till jordbruket i norra Sverige inom Västernorrlands län överföra församlingarna Borgsjö, Liden, Holm, Viksjö, Graninge, Helgum, Resele, Gideå och Grundsunda från område 2 b till område 2 a och församlingarna Ådalsliden och Edsele från område 2 a till område 1.

Stockholm den 9 maj 1989

Martin Olsson (c)

Görel Thurdin (c)